

In memoriam – Niels L. Wolff

Den 26 maj 1978 avled Niels Wolff, en av våra stora lepidopterologer. Fastän dansk var han välkänd också i Sverige och har haft stor betydelse för den svenska fjärilforskningen. Han föddes den 24 januari 1900.

Till yrket var han civilingenjör och driftschef vid Svanemölleverket, som producerar elkraft för Köpenhamn. Strålkastarbelysningen på de tre för resande över Sundet så iögonfallande höga skorstenarna på taket var en "ljusfälla" som blev lokal för många anmärkningsvärda danska fjärilar, exempelvis den för oss intressanta *Bryophila algae* F.

Efter pensioneringen 1967 blev Wolff professionell entomolog, anställd vid Zoologisk Museum i Köpenhamn. Någon förändring av hans verksamhet som lepidopterolog medförde detta dock inte, utom att han fick ännu mer tid över åt fjärilarna. Han hade emellertid ägnat sig åt dem sedan åtskilliga årtionden och liksom de flesta börjat med storfjärilarna.

Efterhand kom hans faunistiska och taxonomiska forskning alltmer att innefatta småfjärilarna och sträcktes utanför det egentliga Danmarks gränser. Han genomförde sommaren 1962 en insamlingsresa till Grönland, vilken 1964 resulterade i ett större arbete om Grönlands fjärilar. En viktig slutsats som han kom fram till, var att Grönlands fjärilfauna var övervägande nearktisk, alltså med närmare anknytning till Nordamerika än till Europa, tvärtemot vad andra tidigare antagit.

Liknande utredningar publicerade han om Färöarnas och Islands fjärilfaunor. Vid sin bortgång hade han kommit långt på en översikt över fjärilfaunan på Madeira. Hans internationellt erkända arbeten över zoogeografiska förhållanden på norra halvklotet bidrog till att han 1973 utnämndes till filosofie hedersdoktor vid Köpenhamns universitet. En utförlig bibliografi publiceras av S. L. Tuxen i Entomologiske Meddelelser. Wolffs värdefulla fjärilsamling har överlämnats till Zoologisk Museum.

Det var dock framför allt hans insatser för utforskandet av den danska fjärilfaunan som kom att i hög grad inspirera oss här i Sverige.

För mig har han alltsedan mitt första sammanträffande med honom vid det nordiska entomologmötet i Köpenhamn 1950 varit en ovärderlig inspirationskälla och en trofast vän. En höjdpunkt var ett veckolångt besök sommaren 1963 på hans sommarhus i Jungshoved med tillhörande exkursioner till olika lokaler i södra Danmark. Bekantskapen med typiska lokaler i Danmark gav senare flera för Sverige nya småfjärilarter.

Ett annat inspirerande samarbete hade vi i de nordiska microlepidopterologsymposierna. Han anordnade själv det hittills enda danska i Köpenhamn påsken 1964 och deltog som dansk repre-

sentant i samtliga från starten 1960 men överlät till det åttonde symposiet 1972 representantskapet till en yngre generation.

Niels Wolff efterlämnar makan Amalie (Malie), barnen Ole Wolff, Else Gidlöf och Merete Olfers, för vilka förlusten måste kännas svår, även om de senare sedan många år har egna familjer. För hans många vänner är saknaden efter en glad och god kamrat påtaglig. Ett vet vi: hans verk består.

Ingvar Svensson

Societas Europaea Lepidopterologica

För snart två år sedan bildades Societas Europaea Lepidopterologica (SEL). Syftet med denna sammanslutning är att öka kontakterna mellan lepidopterologerna i Europa, Nordafrika och västra Asien (Västpalearktis). SEL's verksamhet består av möten och utgivandet av publikationer. Vart annat år hålls ett "general meeting"; det första hölls nyligen i Paris. Publikationsverksamheten består av (1) *Societas Europaea Lepidopterologica - News*, som är en stencil innehållande föreningsangelägenheter samt upplysningar om pågående undersökningar, materiel och litteratur; (2) *Nota Lepidopterologica*, som är den egentliga förenings-tidskriften och innehåller index över alla publikationer, som behandlar västpalearktiska fjärilar, mindre översiktartiklar etc. (ca 200 sidor/år); (3) *Acta Lepidopterologica*, som är en tidskrift för mindre originalartiklar; (4) *Opera Lepidopterologica*, som är en monografiserie och utkommer oregelbundet.

Medlemsavgiften är 30 DM/år och inbetalas till: Dr. Hans-E. Back, Museum Alexander Koenig, Adenauerallee 160, D-5300 Bonn, Väst-Tyskland. För denna avgift får man delta i föreningens aktiviteter och utan kostnad News och Nota samt till ett förmånligt pris Acta och Opera. För upplysningar som SEL hänvisas till: Bert Gustafsson, Naturhistoriska Riksmuseet, 104 05 Stockholm eller undertecknad.

Per Douwes

Upprop till hymenopterologer

Undertecknad är tacksam för upplysningar om lokaler för grävsteklarna *Argogorytes mystaceus* och *A. fargei* (= *campestris*). Populationerna bör vara kända som tämligen individrika. I undersökningen över flugblomstrets (*Ophrys insectifera*) pollinationsbiologi har jag stort behov av flera lokaler där steklarna säkert kan anträffas. Ändamålet är att få platser för betendeförsök och för insamling av steklar för kemiskt analysarbete.

Bertil Kullenberg
Entomologiska Avdelningen,
Villavägen 9, Box 561,
751 22 Uppsala

Upprop till Upplysta Fjärilsamlare

Du som samlar nattflygande fjärilar på lampa, ta även de stora rödbruna - gula parasitsteklarna som kryper omkring på lakanet. Undertecknad ämnar revidera ufam. *Ophioninae* (Ichn.) i Skandinavien och mottager tacksamt allt material av denna grupp.

Björn Cederberg
Entomologiska Avd., Box 561, 751 22 Uppsala
018/14 52 24